

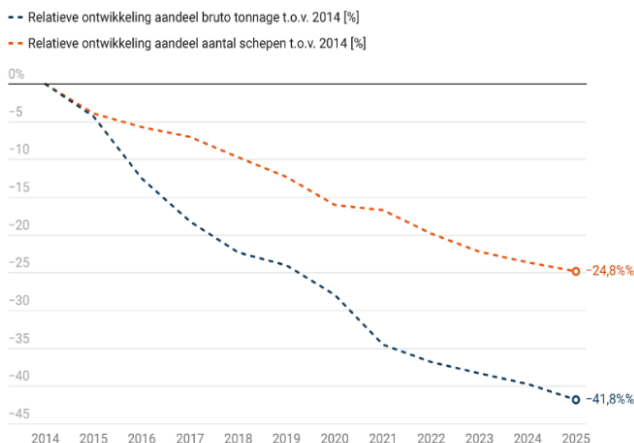
Position Paper KVNR Commissiedebat Maritiem 29 januari 2026

21-01-2026

Nederland is een zeevarende natie. Negentig procent van alle goederen reist over zee; van medicijnen en medische apparatuur tot chips, batterijen en voedsel, en van zand (grondstof) en cement (halffabricaat) tot glasplaten (eindproduct) en andere onmisbare bouwmaterialen voor de woningbouwopgave. Zonder betrouwbare maritieme logistiek komen woningen, infrastructuur en energietransitieprojecten in de knel. De zeevaart is hiermee de logistieke ruggengraat van ons verdienvermogen.

Nederlandse vloot neemt af, maritiem ondernemingsklimaat staat onder druk

Nederland verliest snel terrein in aandeel in de wereldvloot, terwijl een grote vloot onder Nederlandse vlag juist essentieel is voor onze economische en strategische weerbaarheid. Landen als Denemarken en Noorwegen versterken juist hun maritieme positie. In 11 jaar tijd daalde ons aandeel met 24,8% in aantal schepen en zelfs 41,8% in bruto tonnage (zie figuur 1).

Figuur 1: Relatieve ontwikkeling aandeel Nederlands gevlagde schepen t.o.v. wereldvloot 2014-2025

Zonder ingrijpen zal deze trend zich voortzetten. Als deze lijn doorzet, is de verwachting dat op

termijn de volgende effecten zich voordoen:

1. beheers- en managementactiviteiten vertrekken uit Nederland¹;
2. een verzwakking van de maritieme keten in Nederland. Zo vaart 37% van alle schepen die in de periode 2015-2025 in Nederland zijn gebouwd (totaal: 191 schepen) onder Nederlandse vlag. De maritieme maakindustrie is dus ook voor een groot deel afhankelijk van een aantrekkelijke Nederlandse vlag;
3. een daling van de toegevoegde waarde (in 2024: €6,46 mld (Nederlandse koopvaardij en offshore activiteiten))²;
4. een daling van exportwaarde (in 2024: €11,08 mld (Nederlandse koopvaardij en offshore activiteiten))³;
5. een daling van de werkgelegenheid in de Nederlandse maritieme sector (in 2024: 64.545 werknemers (Nederlandse koopvaardij en offshore activiteiten) en 23.552 zeevarenden, waarvan 24% Nederlands)⁴;
6. dalende invloed in internationale organisaties, zoals de International Maritime Organisation (IMO);
7. in toenemende mate afhankelijker van andere landen; en
8. kwetsbaarheden voor onze defensie, waar Nederlands gevlagde zeeschepen een essentiële rol spelen.

Gerichte actie nodig om het maritieme ondernemingsklimaat aantrekkelijker te maken

Om deze negatieve trend te doorbreken, is het essentieel dat we een maritiem klimaat in Nederland creëren waarin reders wereldwijd concurrerend kunnen ondernemen met schone schepen die veilig varen met bekwaame bemanning. Door gerichte acties op het gebied van fiscaliteit, regeldruk, duurzaamheid en

¹ PwC, Onderzoek naar nieuwe organisatievorm van het scheepsregister, 2020, managementsamenvatting.

² Maritieme Monitor 2025, p. 75

³ Maritieme Monitor 2025, p. 75

⁴ Maritieme Monitor 2025, p. 49

innovatie en de arbeidsmarkt versterken we het maritieme ecosysteem en houden we Nederland aantrekkelijk als land om vanuit te ondernemen:

Fiscaliteit:

- het repareren van de fiscale afwijking in de Wet minimumbelasting; en
- het verbreden van de afdrachtvermindering zeevaart en de tonnageregeling naar offshore activiteiten, conform de motie-Stoffer (Kamerstuk 31 409, nr. 392).

Regeldruk:

- internationaal actief blijven inzetten op het voorkomen van onnodige stapeling van regelgeving door actief te pleiten voor harmonisatie zonder nationale koppen en werkbare kaders die innovatie en concurrentiekracht niet belemmeren.

Duurzaamheid en innovatie:

- het aanjagen van de modal shift door walstroom breder uit te rollen, zodat de first en last mile volledig elektrisch kan worden gevaren;
- het aanjagen van innovatieve oplossingen, zoals nucleaire voortstuwing en autonoom varen;
- internationaal pleiten voor een mondiale vorm van beprijzing (IMO NZF); en
- Europees pleiten voor het terugvloeiën van door de sector betaalde ETS gelden aan verduurzamingskansen en innovatieve oplossingen in de sector.

Arbeidsmarkt:

- actief bevorderen dat het arbeidspotentieel beschikbaar blijft voor de Nederlandse vloot, onder meer door instroom in het zeevaartonderwijs te stimuleren en door het sluiten van voldoende STCW I/10-overeenkomsten met landen als Panama, Argentinië, Mexico en Brazilië.

Evaluatie NLMA en noodzakelijke middelen

De recente evaluatie heeft aangetoond dat de sector positief staat tegenover de Nederlandse Maritieme Autoriteit (NLMA): 80% ziet een (hele) sterke toegevoegde waarde. De NLMA vervult

haar rol als verbindende factor tussen verschillende departementen en diensten én de sector zelf. Dit draagt bij aan de kwaliteit en aantrekkelijkheid van de Nederlandse vlag. In 2026 wil de NLMA innovatieve ontwikkelingen verder brengen die niet alleen de vlag versterken, maar ook de kracht van het brede maritieme cluster vergroten, zoals autonoom varen en nucleaire voortstuwing.

Tegelijkertijd blijkt uit de evaluatie dat de huidige middelen (€1,3 mln) onvoldoende zijn; de NLMA loopt tegen haar grenzen aan. De indicatieve kosten voor de NLMA en het realiseren van de ambities worden geraamd op €4,7–5 mln per jaar, gebaseerd op gesprekken met sector en overheid. Na aftrek van de reeds toegekende €1,3 mln resteert een structurele behoefte van minimaal €3,4–3,7 mln per jaar.

Deze middelen zijn cruciaal, zeker gezien de rol die een sterke Nederlandse vloot speelt in onze defensie en strategische autonomie. Het is daarom noodzakelijk om deze financiering veilig te stellen. Bijvoorbeeld door nadrukkelijk samen met Defensie naar oplossingen te zoeken. Gelet op het belang voor onze nationale veiligheid is Defensie een logische partner.

Oproep

In een instabiele wereld is zelfredzaamheid géén luxe, maar noodzaak. Nederland moet kunnen rekenen op een sterke eigen vloot in cruciale segmenten, voor veilige aanvoer van vitale goederen en het onderhoud en de bescherming van Noordzee-infrastructuur. Een krachtige vloot stimuleert bovendien groei van de maritieme economie. Nederland heeft alles in huis om een toonaangevend maritiem ondernemingsland te blijven, mits we nu gezamenlijk investeren in de condities die dat mogelijk maken. Als Nederland relevant wil blijven in het mondiale maritieme speelveld, is het nu tijd voor gerichte actie.

Contactinformatie

 Ramsey Albers

 albers@kvn.nl

 06 5200 0788

KONINKLIJKE
VERENIGING VAN
NEDERLANDSE
REDERS